

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. IV. De Effectu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

CAP. III.

Editio vid. Instrumentum.

Axioma I.

In eo dolus præsumitur, qui edere differt, occultat vel recusat. Menoch. lib. 5. præsumpt. 5. n. 105. Mascard. de probation. conclus. 531. num. 117. § 156.

II.

Editio fieri debet sumptibus petentis, l. 4. §. fin. ff. de edend. ubi Dd. & in l. Argentarius. ubi Bald. eod. tit. & semel facienda, nisi iusta eius reiteranda causa sublit. l. 6. §. fin. n. 11. ff. d. t. Wef. in parat. ff. eod.

III.

Edere imperfecte & non edere sunt paria. l. ubi exigitur 8. ff. de edend. Pacian. i. de probat. cap. 66. n. 144. & ideo si instrumentum non sit editum, plenè non intelligitur editum, & pars condemnata ex tali omissione potest agere contra Notarium ad interesse, nisi perfecte ediderit, ut notat Angel. in l. si veluti. in princ. ff. de edend. Castrenf. in l. si quis ex Argentariis. §. fin. n. 4. vers. nota etiam dum dicit. ff. eod. Bart. in l. fin. num. 7. vers. quare si propter ff. de tabul. exhib. Dec. in cap. 1. num. 208. vers. & ista editio de probat.

CAP. IV.

De Effectu.

Axioma I.

Effectus colliguntur ex causis. l. 2. §. fin. cum seq. ff. de donat. Gail. 2. observ. 1. num. 9. Effectus enim cognosci solent per suas causas. l. verum. 39. ff. de furt. imò per effectum sepe ipsam causam significamus, ut cum Jurisconsultus ait contractum esse obligationem, significat esse rem, ex qua nascitur obligatio. Sic cum in l. ex hoc iure §. d. Just. & J. Jurisconsultus dicit contractus introductos esse iure gentium, Justin. in tit. de l. N. G. & C. obligationem etiam dicit iure gentium introductam, Cujac. ad l. 9. de verbor. signifi. p. 64. vid. & l. rem non novam. 14. in fin. C. de judic. Regn. Sixtin. i. Conf. Marp. 14. n. 7. unde magnum mirabile futurum dicit Zasius in l. finita 75. §. cum autem 18. num. 1. vers. 3. de damn. infect. si effectus discordaret à sua causa.

II.

Effectus non debet excedere virtutem suæ causæ, arg. §. 4. ibi: quod ex re nostra insti per quas personas cuius, acquirit vid. Otton. in Log. 58. reg. 1. impossibile enim est effectum præstantiorem esse sua causa. Bald. in l. 4. de just. & iur. cap. 1. quib. mod. feud. amitt. Everhard. in loc. Top. loc. à minore in fin. Wefenb. i. conf. 2. num. 30. & conf. 39. num. 6 & conf. 44. n. 45. cum quod iudicatur de causa, idem iudicari debeat de effectu d. l. 4. ubi Dd. de just. & iure. Et nullum agens agit ultra sphaeram activitatis suæ: neque discipulus est supra magistrum suum. Ministerium Tripolitanum Regiomonti in not. ad Epistol. Drejeri pag. 47.

III.

Effectus efficacia testatur de potentia suæ causæ; ratio, quia exitus acta probat. vid. infra cap. Exitus, Eventus. Hinc si vulneratus mox decedat, absque intervallo longiore præsumitur ex vulnere decessisse. l. 16. §. eventus 8. ff. de panis.

Limita hoc procedere, nisi effectus procedat à causis remotis; tunc enim effectus non tribuitur illi principio remoto, sed causis propinquiorebus. l. 15. §. 1. ff. ad l. Aquil. Valentin. Forster. lib. 2. observat. 13. unde dicitur in l. 1. in fin. quod quisque iuris. Quid officit conatus, cum injuria nullum habuerit effectum.

IV.

Effectus non sequitur dispositionem, nisi post conditionem adimpletam. Afflicti. §. si quis per 30. annos. in 3. notab. num. 7. si de fruct. defunct. Wefenb. i. conf. 16. num. 9. quia deficiente conditione deficit & actus. Paris. conf. 31. num. 17. v. l. 4. l. Titio centum 71. §. ante nuptias 3. l. quibus diebus 40. l. in testamento 31. de condit. & demonstr. l. necessario 8. de peric. & comm. rei vend.

V.

Effectus sine restringitur & ampliatur. Socin. conf. 65. num. 7. & num. 21. vol. 2. & declaratur qualis res sit Tiracvell. de retract. proxim. §. 1. gl. 7. num. 44. Wefenb. i. conf. 12. n. 69. & conf. 16. n. 5.

VI.

Effectum nullum in parie, quod nullum est. vid. infr. cap. Nullum. A quo remouetur nomen, remouetur & effectus. l. à nullo 4. ubi Bart. & Odofred. C. de fer. l. diurnos 2. ubi Gloss. C. de frum. Alex. lib. 11. tit. 27. l. fin. ubi Bald. & Salic. C. de inoff. testam. Everhard. in loc. ab Etymologia. in princ. Wefenb. i. conf. 16. n. 12.

VII.

Cessante causa cessat Effectus, c. cum cessante 60. de appellat. l. generali lege. C. de SS. Eccles. l. 1. in fin. ff. de donat. quod procedere ait, quando causa cessat ante effectum consummatum, secus si effectus jam consummatus est. Quo casu causa cessante effectus remanebit, ait Gail 2. observ. 85. num. 3. vide supr. cap. Causa, Axiom. 12.

VIII.

EFFECTUS regulatur à causa, quæ potius attenditur, quàm factum, ut per Becc. conf. 94. num. 17. ubi quod is, qui rapit mulierem libidinis causa, non dicitur committere furtum, quia non fecit animo furandi, & factum à causa regulatur. Socinus jun. conf. 105. num. 5. & 6. lib. 2. ubi quod sententia, quæ adjudicat jus præsentandi ad beneficium, necessariò adjudicat jus patronatus, quia præsentatio est effectus, & fructus juris patronatus, ideo non separantur, Castrenf. conf. 83. Præfens casus. num. 5. vers. nam statutum. lib. 2. ubi dicit, quod statutum excludens dotatum à successione, intelligit à successione dotantis, ut effectus suæ causæ commensuretur; ergo dos, quæ est effectus exclusionis, causam supponit, à qua

à qua regulatur, & à successione dantis dotem, Cephal. *consil.* 181. num. 3. ubi agens de colonopartiaro, qui fecit expensas gratia fructuum quarendorum, quia illos non repetit, ex quo fiunt gratia fructuum colligendorum: si igitur habet partem suam fructuum, expensæ, quæ sunt effectus fructuum, regulantur à sua causa, *sal. in l. re conjuncti. num. 108. ff. de legat. 3.* ubi quod causa non potest esse sine effectū, ne inducatur frustratorie, Corn. in *l. admonendi. num. 4. de jurejur.* Cravett. *consil.* 201. n. 25.

IX.

EFFECTUS durat durante causa, *l. semper §. negotiatores 3. ff. de jure immum.* Tiraquell. in *tract. cessante causa p. 1. num. 17.* Surdus *consil.* 302. num. 5.

X.

EFFECTUS principaliter semper attenditur, & in omnibus consideratur, *l. cum servus 104. ff. de verbor. obligat. l. 1. C. de aliment. pup. prest.* Oldrad. *consil.* 150. num. 5. Cardinalis Tufchus *d. tom. 3. lit. E. conclus. 48.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancellar. gloss. 45. §. 3. num. 5. & gloss. 55. num. 11. cum seqq.* Menoch. *consil.* 708. num. 15. Surdus *consil.* 380. num. 34. Joan. Maria Novar. *quest. forens. lib. 1. quest. 9. num. 14.* Octav. Glorit. *respons. 1. p. 1. num. 118.* ubi quod effectus rei spectandus est; ille vero contingens præter intentionem agentis non consideratur, *l. qui forens 28. l. si putator 31. ff. ad Leg. Aquil. l. 2. in fin. ff. de condit. & demonstr.* Unde dici solet: *Quicquid agunt homines, intentio judicat omnes. l. 1. ubi gloss. & Doctores ff. ad Legem Cornelianam de sicar.*

XI.

EFFECTUS attenditur magis quam verba, *cap. in tantum 36. de simon.* Aymon. *consil.* 59. n. 1. *vers. nec attenditur, & consil. 214. in princip.* Federicus de Senis *consil.* 198. *Casus talis est. vers. item gloss.* Romanus *consil.* 509. in *princip.* Alexander *consil.* 107. *Perspectis verbis, lib. 3.* Hieronymus Gabr. *consil.* 69. in *princip. lib. 1.* Socius *sen. consil.* 56. num. 6. *volum. 1.* Surdus *consil.* 3. num. 26. *cum seqq.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancellar. gloss. 55. post num. 12. vers. & ideo, in ult. impress.* Mar. Antoninus *vari-ar. resolut. lib. 1. resolut. num. 7.* Cardinalis Tufchus *lit. E. conclus. 50. per totam.* ubi num. 8. *post Rip. in l. 2. in princip. num. 37. ff. si certum petatur.* restringit, ut non procedat, quando effectus est dubius, & verba sunt clara, quia tunc attenduntur verba, & *concl. 56.* firmat effectum magis at-

tendi quam naturam rei, Octav. Glorit. *respons. 1. p. 2. num. 181.*

XII.

EFFECTUS attenditur, non modus, *l. 3. ubi Bald. C. de instit. & substit. [idem. in l. conventicula. num. 3. arg. ab equipoll. Cod. de Episc. & Cleric. per l. 104. ff. de verbor. oblig. Cardin. Tufch. d. tom. 3. lit. E. conclus. 51. per totam, ubi num. 2. subdit, quod in tantum attenditur effectus, ut valeat actus celebratus tempore prohibito, si effectus confertur in tempus permissum, & citat Oldrad. consilio 257. num. 4. vers. Effectus. Federicus de Senis consilio 244. vers. 2. Quia.]*

XIII.

EFFECTUS diversi non debent oriri ex una re, eademque causa, *l. meminerint 6. C. unde vi. l. quod Labeo 3. ubi Bartol. ff. de compensat. l. qui hominem 34. §. fin. ff. de solut. l. cum qui ades 23. ff. de usufrucap. Tiraquell. in l. si unquam. verb. donatione largitus. num. 284. vers. tertia ratio. Cardinalis Tufchus d. tom. 3. lit. E. conclus. 54. num. 1. [Sicut nec inducta ad unum effectum possunt contrarium operari, *l. legata inutiliter 14. de aliment. legat. Gilmann. 4. l. 1. vot. 1. n. 104. pag. 65.*]*

Diversis tamen respectibus una & eadem causa diversos, vel etiam contrarios operatur effectus, *l. si finita 15. §. Julianus 16. ff. de damno infecto. Oldrad. consil. 263. num. 6. vers. neque novum.* ubi quod probatio eadem potest quoad unum effectum esse sufficiens, quoad alium secus. Tiraquell. *de nobilit. cap. 28. num. 11. cum seqq.* ubi quod potest quis esse superior, & inferior alio, diversis respectibus, & *de retractu lign. §. 1. gloss. 18. num. 23. & 24.* ubi quod contraria cumulantur in eadem persona diversis respectibus; & num. 71. & *seq.* subdit, quod unum verbum secundum diversos effectus habet diversas significationes.

XIV.

EFFECTUM contrarium operari non debent ad unum effectum inducta, *l. legata inutiliter 19. ff. de leg. 1. l. legata inutiliter 14. ff. de adm. legat. Fufar. de subst. q. 245. num. 93. in pr.*

CAP. V. De Electione.

Axioma I.

Eligere se ipsum nemo potest. *l. 22. §. 7. & ibi Bart. ff. mandar. Costal. in l. 8. ff. de offic. praefect. cap. cum in jure petitus 33. & ibi gloss. de Elect. cap. Cumana 50. ubi gloss. verb. ad majorem. eodem tit.*

T 3